

**Mesto zgodovine,
zabave in dobre hrane**

VISOKOGORJE NAD BIHAĆEM

**Raženj ali hribi, to je
bosansko vprašanje**

18

14

Priloga Slovenskih novic | izhaja ob četrtkih
6. junij 2013 | leto XXI | št. 22

TURISTIČNA TRIBUNA SLOVENSKIH NOVIC

KROŽNA POT Vodice

Zelena oaza na pr

Občina Vodice, ki se razprostira na 31 kvadratnih kilometrih, kjer v 16 naseljih živi 4778 prebivalcev, se ponaša z enkratno lego sredi neokrnjene narave. Njena panorama sega na severu mimo brniškega letališča do vršacev Kamniško-Savinjskih Alp, na vzhodu jo obdajajo gozdovi Bukovškega in Koseškega hriba, proti jugu se odpirajo slikovita Ljubljanska vrata med Rašico in Smarno goro, na zahodu pa se prek avtoceste Ljubljana-Kranj razteza Škofjeloško hribovje, ki se končuje s čudovitimi pogledi na Julijske Alpe.

5 Dobruški studenec

Te naravne danosti ter bližina večjih krajev in odlična prometna povezava ustvarjajo nadvysne prijetno življenjsko okolje za tukajšnje prebivalce, hkrati pa omogočajo najrazličnejše oblike preživljivanja prostega časa: sprehodi, izleti, pohodništvo, tek, kolesarjenje, športne dejavnosti ... Zato v sodelovanju s Tatjano Resman in Nino Rahne iz občine Vodice ni bilo težko izbrati devetkilometrske vodiške Kopitarjeve poti, ki jo bodo po besedah župana Aca Franca Šuštarja skupaj s še

nekaj daljšimi ustreznouredili in označili prihodnje leto, saj se zavedajo, da je turizem prav zaradi izjemne zemljepisne lege ena od pomembnih razvojnih možnosti tega območja.

S parkirišča pri pokopališču smo v spremstvu predsednika in člena TD Vodice Alojzija Kosca in Andreja Žumra zavili levo proti središču kraja, ki ga nameravajo urbanistično preurediti in na območju med zdajšnjo občino in župnijsko cerkvijo sv. Marjete, prvič omenjene 1118. in na novo zgrajene po potresu 1895., postaviti sodoben Kopitarjev center. Malce naprej, zraven gasilskega doma, smo si nato ogledali pekarno prest Jagodic, kjer predstavnik četrtega rodu Damijan Jagodic mesi, oblikuje, kuha in peče znamenite, trikrat zavite vodiške preste v obliki osmice.

Zapoge: ene najstarejših orgel na Slovenskem

Sestri Metoda (levo) in Tina pred vhodom v samostansko cerkev

7 Samostan šolskih sester sv. Frančiška v Repnjah

1 Parkirišče pri pokopališču

(FOTOGRAFIJE: BORIS DOLNIČ)

To trdo, hrustljavo in slano pecivo edinole še tu pripravljajo po starem adergaškem samostanskem receptu, ki ga je pradel današnjega peka Janez Jagodic prinesel v Vodice 1920.

Od tod smo se vrnili do glavnega križišča, ga prečkali in malo pred bencinsko črpalko zavili desno proti Pustnicam ter pred gozdom nadaljevali levo po makadamski cesti. Po njej smo skozi avtocestni podvoz kmalu prišli do Torevega, tu zavili levo in na križišču s cesto Vodice-Medvode desno krenili do Zapog. Tu smo si v spremstvu župnika Jožeta Mrvarja (01/832-43-67) v cerkvi sv. Nikolaja iz prve polovice 18. stoletja ogledali orgle iz 1855., delo mojstra Petra Rojca iz Pod-

8 Cerkev sv. Tilna iz 1731.

Pot je speljana tudi med njivami.

Velikonočna razstava pirhov in jesenski pohod

Alojzij Kosec, predsednik TD Vodice: »Poleg številnih akcij in prireditv, ki prispevajo k lepši podobi in večji prepoznavnosti krajev v naši občini, je turistično društvo letos sedmič zapored pripravilo velikonočno razstavo pirhov ter starih vočilnic in fotografij o najrazličnejših dogodkih, ki so se na tem območju zgodili v preteklosti. Zadnjo soboto oktobra pa se bomo že dvanajstič podali na 16-kilometrski jesenski pohod, ki se začenja pri koči Smučarskega društva Strahovica v Selu pri Vodicah, se povzpne na Rašico do planinskega doma Rašiče čete, nadaljuje skozi Zgornje in Spodnje Dobeno do Mengške koče na Gobavici, kjer se obrne in skozi Šinkov Turn vrne na izhodišče.«

- 1 Izhodišče na parkirišču pri pokopališču
- 2 Pekarna prest Jagodic
- 3 Cerkev sv. Nikolaja v Zapogah – najmanjša župnija na Slovenskem
- 4 Turistična kmetija Lavrič
- 5 Dobruški studenec
- 6 Rojstna hiša jezikoslovca Jerneja Kopitarja
- 7 Samostan šolskih sester sv. Frančiška
- 8 Cerkev sv. Tilna z obnovljenim tabornim obzidjem
- 9 Pečarstvo Fujan

Vodnika

agu Ljubljane

Iz zbirke angelov župnika
Jožeta Mrvarja

brezij, ki so ene najstarejših na Slovenskem. Potem nam je prijazni dušni pastir v najmanjši slovenski župniji (350 faranov) razkazal še čudovite poslikave **Matije Koželja** in **Matije Bradaške** ter v župnišču zanimivo zbirko angelov najrazličnejših velikosti, oblik in izdelav. S ceste proti Medvodam smo po 150 metrih zavili levo proti Dornicam in mimo turistične kmetije Lavrič ter ob vznožju Repenjskega hriba skozi vasico Dobrošo prispeli v Repnje. Spotoma smo se odjezali pri 2005. obnovljenem dobruškem studencu, katerega izvirskava voda ima stalno temperaturo okrog 10 stopinj Celzija in niti v največji suši ne presahne.

V Repnjah smo se najprej ustavili pri rojstni hiši jezikoslovca in avtorja prve slovenske znanstvene slovnice **Jerneja Kopitarja** (1780–1844), na kateri je spominska plošča iz 1880., v njej pa še vedno živijo njegovi potomci. Zatem smo

⑥ Rojstna hiša jezikoslovca
Jerneja Kopitarja

stri (za obisk samostana poklicemo na 01/832-43-83). Pot smo nadaljevali ob robu ceste čez avtocestni nadvoz do vasi Polje pri Vodicah, kjer

je pečarstvo Fujan, ki slovi po imenitnih pečnicah, in se po skoraj treh urah hoje vrnila na izhodišče.

BORIS DOLNIČAR

Poizletniški namigi

Za dušo: Poseben čar daje občini Vodice sedem cerkva, od katerih naša krožna pot zajema štiri (Vodice, Zapoge, Repnje). Zato se lahko odpravljamo proti Skaručni, kjer stoji nekoč romarska cerkev sv. Lucije iz 17. stoletja, ki je bila sezidana na kraju kapelice, posvečene tej svetnici. Zdajšnjo baročno podobno je dobila 1744., poslikave utemeljitelja ljubljanskega baročnega slikarstva **Franca Jelovška** pa so iz 1748. Malo naprej proti Povodju stoji zanimivo kužno znamenje, ki je najverjetneje iz 1668. in je v celoti narejeno iz pečenca. Na okroglem podstavku stoji okrogel steber, ki nosi štiroglavo kapelico s polkrožnimi odprtinami, v katerih so sledi silk. V Povodju si lahko ogledamo spominsko ploščo na rojstni hiši skladatelja, dirigenta, pianista, orglarja, pevca in pedagoga **Mateja Hubada** (1866–1937). V bližnji vasi Vesca pa se je rodil kranjski slikar poznonazarenske smeri **Matija Koželj** (1842–1917). V Šinkovem Turnu je cerkev Matere Božje, poleg katere je nekoč stal grad trikotne oblike z arkadnim dvoriščem, v katerem je bila pred drugo svetovno vojno šola, 1944. pa so ga požgali. Nanj danes spominjata predvsem obnovljeno obzidje in paviljon, v katerem je stalna razstava slik. V Utiku stoji še pozognotska cerkev sv. Štefana, prvič omenjena 1526., ki jo je zgradila kamniška stavbarska delavnica.

Za telo: V vzhodnem delu Vodic, natančneje v Lokarjih, je Konjeniški center Vodice (Lokarje 26, 051/793-335), kjer si lahko privoščimo jahanje ali pa z golj uživamo v naravi. Pot do tja nas vodi mimo parka v središču kraja (Ob grabnu, pod cerkvijo), kjer malce posedimo ali si ogledamo želvo, oblikovano iz zemlje in rastlin, medtem ko si otroci poprestijo dan na igrišču. Od tod se lahko napotimo v Pustnico, kjer je skoraj sredi gozda Tenis klub Kubu (Pustnica 46, 01/832-43-15, 041/342-993). Tu imajo: igrišča za tenis, košarko, odbojko in nogomet ter in-line hokej, otroško igrišče, balinišče; pa tudi velik piknik prostor in fitness. Bližnja Bukovica pri Vodicah je izhodišče za vzpona na Bukovški hrib (401 m) in Debeli hrib (396 m). V Selu pri Vodicah je dom lovske družine, pri koči Smučarskega društva Strahovica (Sel 10a, 031/755-023) pa so: balinišče, manjše igrišče za nogomet, odbojko in košarko, prostor za piknike in športne prireditve, smučarski skakalnici; od tod je speljana tudi priljubljena pohodna pot na Rašico.

Za želodec: Kulinarično razvajanje si lahko privoščimo v gostilni Skaručna (Skaručna 20, 01/832-30-80, 040/799-810), ki ponuja jedi iz krušne peči in z žara, pečeno volovsko kračo, kuhan govej jezik s hrenom, divjega petelinu iz krušne peči, jabolčno pogačo in še druge dobrote. V Bukovici pri Vodicah v prenovljeni gostilni Pri Anzelnu (Bukovica pri Vodicah 1, 01/832-34-44, 031/206-832) ponujajo sezonske domače kmečke pojedine ter vražjo svinjsko ribico v hišni omaki, puranji file na grajski način, ob nedeljah pa so prava poslastica kremne in domače rezine. V središču Vodic se lahko okrepčamo v gostilni Kopitarjev hram (Kopitarjev trg 3, 030/369-845), kjer ponujajo malice in domačo hrano. Vodiske preste lahko kupimo v pekarni prest Jagodic (Kamniška cesta 22, 01/832-31-46, 041/706-100), baru Barbara (Ob šoli 3, 01/832-39-25), baru Marjana (Brniška cesta 60, 031/398-245), Tenis klub Kubu (Pustnica 46, 01/832-43-15, 041/342-993), štacunci Pr' Mimi (Skaručna 42, 01/833-22-07), okrepčevalnici Jur Zorman (Skaručna 38, 01/832-37-00). V Zapogah si lahko kaj osvežilnega privoščimo v Rudl baru (Zapoge 2, 041/360-453), v Polju pri Vodicah v gostilnici Mak (Polje pri Vodicah 7a, 040/212-187), medtem ko se v Dornicah okrepčamo na turistični kmetiji Lavrič (Dornice 2, 01/832-40-77, 041/393-577).

Alojzij Kosec (levo) in Andrej Žumer

Jaz pa pojdem...

Po Župančičevi poti. Za zanimiv začetek zadnje četrte letosnje pomlad si privoščite eko in etno izlet po poti, ki jo je neštetokrat prehodil pesnik **Oton Župančič**. Zbirni kraj bo v Vinici, med 7.30 in 8.30, po avtobusnem prevozu v Dragatuš pa bo tam start okrog 9. ure. Do Vinice boste, z vmesnimi zanimivimi postanki, hodili od tri do štirih ure, lačni in žejni pa v tem času ne boste. Na koncu bodo pripravili predstavitev krajev, kulinarike in ljudskega izročila, da o domačih dobrotah na stojnicah sploh ne govorimo. Pohod je primeren tako za mlajše kakor za starejše, prijavina pa bo 10 evrov. **Informacije:** 041-292-140, stdvinica@gmail.com.

Hodim, da pomagam. Idilično okolje pod Krvavcem bo na drugo junijsko soboto na rekreacijo privabilo ljubitelje hoje po smučarsko. A to ne bo navaden pohod v nordijski hoji, saj bo tudi dobroden, zraven pa vas bodo učili osnovi nordijske hoje, ocenjevali pravilnost hoje, merili čas ter najlepše in najhitrejše trojice nagradili. Začetek bo pri Vodnikovi domačiji v Adergasu, ob 10. uri pa bo odhod na 6,5 oziroma 10 kilometrov dolg krog, od katerih je prvi ravninski in vodi čez vas Dvorje, bolj razgiban drugi pa vodi mimo gradu Strmol. Startnina bo 30 evrov za trojico, otroci pa se (kot dodatni udeleženec) lahko pridružijo brezplačno. Vsa zbrana sredstva bodo namenili za cepljenje otrok proti klopnomu meningoencefalitisu in za pomoč otrokom s posebnimi potrebami. **Informacije:** 040-888-426, www.lions-brnik.si.

Po tematski gamsovi poti. Lani je bila iz Bašlja do Sv. Lovrenca urejena in odprta nova pot, imenovali pa so jo po spretnih gorskih kozilih (na fotografiji). Ko boste hodili po njej, jih boste mogoče opazili v stenah mogočnega Storžiča.

Razgledna in zanimiva pot se začne pri brunarici Turističnega društva Bašlje, poteka pa do arheološkega najdišča Gradišče in se nato spusti v slikovito dolino Belce. V nedeljo vas bodo po njej vodili od 10. ure, hoje pa bo za dve uri. Prijavnine ne bo. **Informacije:** 041-646-904, www.preddvor-tourism.si.

Slapenski vinogradi in slapovi. Na prijetno druženje, rekreacijo in pokušine domačih dobrot ste to nedeljo vabljeni v vas zlatih kapljic, kot rečejo tudi Slapam pri Vipavi. Odhod bo ob 8.30, na nezahtevni poti pa si boste ogledali dva slapova in številne slikovite vinograde. Začetek in konec bosta na vaškem trgu, hoje pa bo za 3,5 ure. Startnina bo 2 evra. Ves dan bo odprta tudi kmečka tržnica, kjer boste lahko poskusili zlate slapenske kapljice, slastne vipavske češnje, domači sir in druge dobrote. **Informacije:** 041-653-595, www.slap.si.

Po Tigrovski krožni poti. Na stičišču Istre in Krasa 9. junija pripravljajo pohod, posvečen spominu na tigrovce, ki so med obema svetovnima vojnami podtalno delovali na slovenskem in hrvaškem etničnem ozemljju, ki je bilo po Rapalski pogodbi priključeno Italiji. Označena pot poteka mimo naravnih in kulturnih znamenitosti Ocizle in Beke, kraška tla pa tam odkrivajo čudovite jame, bolj ali manj dostopne lajkom. Voden pohod se bo v nedeljo, s kratkim kulturnim programom, začel ob 9. uri na Kalu v Ocizli, po treh urah ne pretežke hoje pa se bo končal z druženjem ob domači joti. **Informacije:** 041-242-555, www.drustvo-ocizla.si.

Zbiramo podatke o vadbeni ponudbi. Septembra se bo za večino športnih panog spet začela nova vadbena sezona, hkrati pa bodo potekali vpisi v različne programe za male in velike športnike ali rekreativce. Zato športna društva in druge ponudnike tovrstne vadbe vabimo, da izkoristite brezplačno možnost objave svojih podatkov na naši ter partnerskih spletnih straneh. Tako bodo športniki in rekreativci dobili natančne osnovne podatke ter odgovor na vprašanje, kam na vadbo. Podatke lahko organizatorji vpišejo sami neposredno v portal (prej si je treba urediti brezplačen dostop) ali pa jih na obrazcu sporočijo na najbližjo partnersko organizacijo. Vse podrobnosti in navodila najdete na www.rekreacija.si, rok za oddajo pa je 15. junij. **Informacije:** 041-537-097, info@rekreacija.si.